

Trends

ONDERNEMEN

Vijfdegeneratietelg Thomas Vanden Avenne: ‘Het stikstofakkoord betekent regelrechte welvaartsdestructie’

Varkensboer Thomas Vanden Avenne

Wolfgang Riepl

redacteur bij Trends 11:00 Bijgewerkt op: 11:58

Het familiale Vanden Avenne is spreekwoordelijk voor West-Vlaamse landbouwkennis. De vijfdegeneratietelg Thomas Vanden Avenne is kritisch over het stikstofakkoord. “We gooien welvaart te grabbel. Onverstaanbaar.”

West-Vlaanderen is de belangrijkste Vlaamse provincie voor varkensproductie, goed voor ruim 3,3 miljoen varkens of 57 procent van heel Vlaanderen. [Het stikstofakkoord treft de kustprovincie midscheeps](#). De Vlaamse regering wil het aantal varkens met bijna 2 miljoen verminderen. Ruim een derde daarvan is voor rekening van West-Vlaanderen. Thomas Vanden Avenne, gedelegeerd bestuurder van het gelijknamige West-Vlaamse landbouwconcern, uit scherpe kritiek.

“Het debat rond de verplichte inkrimping van de veestapel is geen rationele discussie”, zegt Vanden Avenne. “Het gaat niet om cijfers, maar om emotie. We kunnen dat als landbouwsector moeilijk begrijpen. We geven heel veel mooie dingen op. We doen aan regelrechte welvaartsdestructie, want we geven een groot overschot op de handelsbalans gedwongen op. Dat gooien we allemaal te grabbel. Onverstaanbaar. Het is de enge Vlaamse interpretatie van de Europese ecologische regelgeving, die de impact van onze primaire sector exponentieel uitvergroot. Op die manier worden andere sectoren gevrijwaard.”

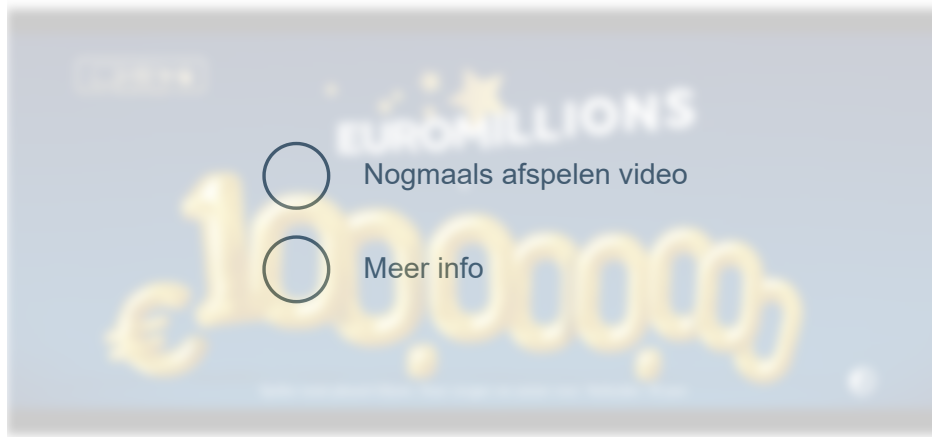
ADVERTISEMENT

ADVERTISEMENT

Dossier | De wankele welvaart van West-Vlaanderen: [lees meer](#)

U vindt de Vlaamse stikstofnormen te streng voor de landbouw?

ADVERTENTIE

VANDEN AVENNE. “Hoe absurd die verplichte inkrimping van de lokale veestapel ook klinkt: het is wél de (politieke) realiteit van vandaag. Daar kunnen we niet omheen, en we moeten erop anticiperen, willen we toekomstbestendig blijven. In Duitsland bijvoorbeeld worden de stikstofnormen heel anders gezien. En neem de depositie van huisdieren in natuurgebieden: die is in sommige gebieden al goed voor de helft van de totale waarden. Maar dat wordt niet in rekening gebracht omdat huisdieren de nieuwe kinderen zijn.”

Maar Vlaanderen is geen wereldkampioen in de export van huisdieren, wél van varkens.

VANDEN AVENNE. “De Vlaamse regering stelt dat we louter zelfvoorzienend moeten zijn in de productie van voeding. Of je nu één kip of varken, of 100 miljoen dieren produceert, er zullen nog steeds delen van die kippen en de varkens worden geëxporteerd. De export gaat buiten de Europese Unie. Dat is nu net de totale valorisatie van een dier. Wij, Belgen, eten geen snoeten of poten van een varken. Kelen zonder zwoerd gaan bijvoorbeeld naar de Filipijnen. Zij frituren dat en eten het als een vorm van chips. Het hele dier benutten is net een teken van respect voor onze dieren.”

De Filipijnen kunnen toch hun eigen varkens kweken?

VANDEN AVENNE. “Maar dan moeten zij andere delen van het varken exporteren. Wat wij de edelere delen noemen: de hespen, de ruggen. Het is van belang dat de kostprijs aanvaardbaar blijft. Willen we het vlees in België met een vierde duurder maken en bepaalde delen, geschikt voor menselijke consumptie, verwerken tot diervoeding? Wie wordt daar beter van?”

In welke mate biedt het stikstofakkoord perspectief aan resterende varkenshouders?

VANDEN AVENNE. “Er zijn nog steeds heel veel vraagtekens. We hebben nu wel wat informatie, maar hoe gaat het evolueren? Landbouwers en veetelers zijn ondernemers. Zij willen perspectief voor de lange termijn. Het is een sector die zwaar moet investeren. Die investeringen schrijf je niet af in enkele jaren. Het komt er eigenlijk op neer dat de hele toestand in de veeteelt bevroren blijft tot 2025. Het gaat niet enkel om de zogenoemde rode bedrijven, die zouden moeten verdwijnen. Alle veeteeltbedrijven zijn het slachtoffer. Je wilt investeren, maar je kunt niet, want je weet niet hoe de situatie zal zijn vanaf 2025. Zelfs de meest toekomstgerichte varkenshouder heeft geen zekerheid.”

Lees hieronder verder

Stikstofakkoord doet West-Vlaamse veeteelt stilvallen

West-Vlaanderen is met 3,3 miljoen varkens de grootste producent van varkensvlees in Vlaanderen. Het in maart bereikte stikstofakkoord doet die markt stilvallen. "In het slechtste scenario krimpt de markt met 40 procent."

Trends

Als de Vlaamse veestapel met 2 miljoen varkens daalt, wat zijn dan de scenario's tot 2025 voor Vanden Avenne?

VANDEN AVENNE. "In het meest pessimistische scenario spreken we van een daling met 40 procent voor de periode 2020-2025 in Vlaanderen. Er zijn twee concentratiegebieden: West-Vlaanderen en de Kempen. De impact zien we nu al. In het Waasland is nog slechts één op de drie varkenshouders actief. De overige boerderijen werden gekocht door vermogende particulieren, en deels omgevormd tot paardenmaneges. Die hebben overigens een even hoge stikstofuitstoot."

U hebt ook een optimistisch scenario?

VANDEN AVENNE. "In het meest optimistische scenario daalt de veestapel tussen 2020 en 2025 met een vijfde. Van die 20 procent is al een heel deel gehaald. In 2022 is de veestapel met 11 procent gedaald. Dat is dus al ruim de helft. De daling is uiteraard niet lineair. Op een bepaald moment zal ze afvlakken."

Het gevolg is ook een onvermijdelijke consolidatiegolf in de veevoedersector?

VANDEN AVENNE. "Er gebeurt een gedwongen warme saneringsgolf bij de varkenshouders. Maar bij de toeleveranciers is dat niet zo. Daar heb je een koude sanering. De markt moet het zelf, zonder overheidssteun, oplossen. De veevoedermarkt is nog heel versnipperd, met meer dan 160 spelers. De marktleider Arvesta, een dochter van de Boerenbond, produceert jaarlijks 1,15 miljoen ton veevoeder. Maar het gros van de ondernemingen is lokaal verankerd en vervaardigt 100.000 ton of minder. Het wordt voor sommigen een verhaal van eten of opgegeten worden. De recente overname van ForFarmers België, het nummer vier in de markt, door Arvesta is nog maar een begin."

Wat doet Vanden Avenne rond duurzaamheid?

VANDEN AVENNE. "We willen oplossingen zoeken voor onze uitdagingen van morgen. We sleutelen aan ons eigen gefermenteerd voedermiddel. Dat verbetert aanzienlijk de darmgezondheid van de dieren."

Dat voedermiddel leidt tot een beduidend lager voederverbruik, dus een lagere ecologische voetafdruk. Bovendien zorgt dat gefermenteerd voedermiddel voor een sterke daling van het gebruik van antibiotica, omdat de dieren minder ziektegevoelig worden. Het is een eigen ontwikkeld en gepatenteerd proces. Daarnaast werken we met heel veel reststromen. Producten die niet meer gebruikt worden voor menselijke consumptie, verwerken we in grote hoeveelheden. Ten slotte zetten we in op verhoogd dierwelzijn via het label Beter Leven. Dat varkensvlees wordt verkocht in de winkels van Lidl.”

Wie is Thomas Vanden Avenne?

Thomas Vanden Avenne (40) staat samen met zijn broer Maurits Vanden Avenne (34) aan het roer van het gelijknamige familiale landbouwconcern. Zij zijn telgen van de vijfde generatie. In 1889 startte hun betovergrootvader Zeno met een handel in landbouwgrondstoffen in Ooigem. In die deelgemeente van het West-Vlaamse Wielsbeke bevindt zich nog steeds de hoofdzetel.

Het spectrum aan activiteiten van het landbouwconcern is sterk uitgebreid. Met twee grote mengvoederfabrieken, in Ooigem en Floreffe (meteen de grootste fabriek voor mengvoerders in Wallonië), goed voor 590.000 ton productie per jaar. Maar de holding doet zoveel meer: diepvries- en grondstoffenopslag, productie van varkens- en kippenvlees, al dan niet als huismerk voor de meeste grote winkelketens van het land. In Hasselt staat een fabriek voor halalvlees.

De consoliderende holding is de nv Vanden Avenne Vrieshuis. Die haalde in 2021 een omzet van 505 miljoen euro en een bedrijfswinst van 10 miljoen euro. De holding telde toen 239 werknemers.

De grootvader van de vijfdegeneratietelgen was de bekende Vlaamse zakenman Walter Vanden Avenne. Hij was VEV-voorzitter, de voorloper van Voka, van 1984 tot 1989. Ridder Walter, in 1984 in de adelstand verheven, overleed op dinsdag 11 april 2023 op 95-jarige leeftijd.

ADVERTISEMENT

 Fout opgemerkt of meer nieuws? [Meld het hier](#)

Silicon Valley Bank

Wie is slachtoffer van de hoge rente?

[LEES HET HIER >](#)

